

कृतमैत्रं मित्रैर्देवत्यं संध्यावन्दनं येन नत्वा संपूज्य पितरौ विदुरधृतराष्ट्रौ ॥ २९ ॥ हेगावल्गाने गवल्गानस्य पुत्रसंजय ॥ ३० ॥ अकृत
प्रज्ञे मंदमतौ शमलमपराधम् आशंसमानः आशंकमानः भार्यया सह ॥ ३१ ॥ यौ अरक्षतांतौ इतः स्थानात् ॥ ३२ ॥ कृपया स्नेहवैकुल्याच्चाति
पीडितः आत्मे श्वरं धृतराष्ट्रमपश्यन् विरहकर्षितश्च सूतः संजयोनप्रत्युत्तरमाह ॥ ३३ ॥ आत्मना बुद्ध्या आत्मानं मनो विष्टभ्य धैर्ययुक्तं कृत्वा प्र

अजातशत्रुः कृतमैत्रोद्भुताग्निर्विप्रान्नत्वा तिलगोभूमिरुक्मैः ॥ गृहं प्रविष्टो गुरुवंदनाय न चापश्यत् पितरौ सौ
बलीं च ॥ २९ ॥ तत्र संजयमासीनं प्रच्छोद्विग्नमानसः ॥ गावल्गाने कनस्तातो वृद्धो हीनश्च नेत्रयोः ॥ ३० ॥
अंबा च हतपुत्रार्ता पितृव्यः कृतः सुहृत् ॥ अपि मय्यकृतप्रज्ञे हतबंधुः स भार्यया ॥ आशंसमानः शमलं गंगा
यांदुःखितो पतत् ॥ ३१ ॥ पितर्युपरते पांडौ सर्वान्नः सुहृदः शिशून् ॥ अरक्षतां व्यसनतः पितृव्यौ कृगतावितः
॥ ३२ ॥ सूत उवाच कृपया स्नेहवैकुल्यात्सूतो विरहकर्षितः ॥ आत्मे श्वरमचक्षाणो न प्रत्याहाति पीडितः
॥ ३३ ॥ विमृज्या श्रूणि पाणिभ्यां विष्टभ्यात्मानमात्मना ॥ अजातशत्रुं प्रत्यूचे प्रभोः पादावनुस्मरन् ॥ ३४ ॥
संजय उवाच नाहं वेदव्यवसितं पित्रोर्वः कुलनंदन ॥ गांधार्या वामहाबाहो मुषितोऽस्मि महात्मभिः ॥ ३५ ॥
अथाजगाम भगवान्नारदः सहतुं वरुः ॥ प्रत्युत्थायाभिवाद्या हसानुजोऽभ्यर्चयन्निव ॥ ३६ ॥ युधिष्ठिर उवाच
नाहं वेदगतिं पित्रोर्भगवन्कृगतावितः ॥ अंबावाहतपुत्रार्ता कृगता च तपस्विनी ॥ कर्णधारद्वपापारे भगवान्यार
दर्शकः ॥ ३७ ॥ अथावभाषे भगवान्नारदो मुनिसत्तमः ॥ माकंचनशुचो राजन्यदीश्वरवशं जगत् ॥ ३८ ॥ लो
काः सपालायस्ये मेव हंति बलिमीशितुः ॥ ससंयुनक्ति भूतानि स एव वियुनक्ति च ॥ ३९ ॥ यथा गावो न सिप्रोता
स्तं त्यां वृद्धाः स्वदामभिः ॥ वाकं त्यां दामभिर्वृद्धा वहंति बलिमीशितुः ॥ ४० ॥

भोर्धृतराष्ट्रस्य ॥ ३४ ॥ गांधार्याश्च व्यव
सितं निश्चितम् यतो मुषितो वंचितोऽस्मीति ॥ ३५ ॥ एवं कंचित्कालं शोचति तस्मिन् अथ नारद आजगाम अत्रास्ति कंचित्पुस्तके पाठांतरं तदुल्लंघ्य य
था संप्रदायं व्याख्यायते शोकवेगादभ्यर्चयन्निवाहराजा न त्वभ्यर्चयत् ॥ ३६ ॥ नाहं वेदवेदि तपस्विनी दुःखयुक्ता अपारेशो कर्णवे भगवान्त्व
मेव पारदर्शकः अतो ब्रूहीति शेषः ॥ ३७ ॥ आदावेव यथावृत्तकथने शोकेन मूर्च्छितः पतेदिति प्रथमं तावच्छोकमुपशमयति माकंचनशुचः माशोच
न केवलं तानेव यद्यस्मादीश्वराधीनं जगत् ॥ ३८ ॥ तदेवाह लोका इति ॥ ३९ ॥ ४० ॥